

QUÆSTIO MEDICA.

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS.

manè discutienda in Scholis Medicorum,
die Iovis 9. Martii.

M. JOANNE-ARMANDO DE MAUVILAIN,
Doctore Medico, Præsides.

*An febris Quartana cortice Peruviano intempestivè
sedata, lethalis?*

I.

FEBRIS quartana suâ indole secura, succi melancholici ferventis & putrentis soboles, quarto quoque die recurrit. Recursus ratio à naturâ humoris pender, qui crassior minori viget mobilitate. Hic si coercitus cunctetur, primò incalescit, dein putret, tunc exilit è conceptaculis, & advectus cordi denuo accenditur, & facit febrem. Durat hæc decem aut duodecim horas, si à sincero humore trahat originem; longe ultra protenditur si humori melancholico succus alienus admisceatur. Febrem inchoat horror aut rigor, spirituum animalium vitio, qui tetra anathymias inquinantur & commoventur. Aliquando alteruter affligit, nec expectata febris adparet, cum humor & paucior sit & mitior. Sudore terminatur febris, cum attrita materia è glandulis exprimens lympham facilem per cutis poros invenit viam.

CUM redit febris, accessio est. Hæc multiplex esse solet, pro quantitate succi putrentis, qui sanguini labem aspergit. Cuivis humori sua est commistio, ut salubris sit. Si fiat jactura alicujus rei commiscantis, humor corrumpitur; putret, si hæc eadem conteratur. Succus melancholici quod putridum sanguini confunditur, accessionem parit, mitem, si paucum sit, vehementem, si multum. Finitur febrili materia assumptâ & dissipatâ, aut ad meliorem indolem reductâ. Interea novus succus collectus decoquitur, post duos dies novæ febris parens futurus, quia tale tempus ad putredinis perfectionem insumitur. Sic res protrahitur, nisi naturæ robore insignem excretionem, aut humorum emendationem molientis, aut officio medici manus auxiliares admoventis, exigatur morbus.

PERUVIANUS cortex qui ut cætera medicamenta, solâ experientiâ innotuit, prodest in quartana febre, & obest. Prodest cum febris expatiata multum est, & tempore velut maturuit. Obest cum natura impotens & repugnans malè cogitur ad curationem. In usu corticis, non minor cautio & diligentia, quam in catharticorum usurpatione. Naturæ soli debetur curatio, medico amotio impedimentorum. Hic naturam pugnantem cum febre, debet juvare venæ sectione, sed parcâ; purgatione frequenti, sed molliori, rarò, aut nusquàm vehementiori; & rectâ victûs lege. Tum, si perseveret febris, visceribus arte nitidis, cortex Peruvianus, à quo humor, ut à sole uva,

3
mirefcit, tutiffimè committitur. Quæ res cum fæpiùs
refponderit, præclari remedii factus eft abufus; tum
ægri anxietate, qui vel immaturo morbo vult fanari;
cum curantis obfequio, qui vim naturæ impunè fieri
poffe autumat.

I V.

SAPIENS medicus, qui fugacem occupat occa-
fionem, quam ἀδελφὴ negligit, naturæ, non
ægrotanti obfequitur; Et febrem quartanam in cor-
pore effecto, & variis affectionibus præparato, fi hoc
morbo natura fele quali rueatur, permittit ut faluta-
rem. At fi metus fit ne opprimat, ἀδελφὴν cor-
ticem ufurpat. Merito namque diffidit optimum me-
dicamentum in perniciem poffe vèrti. Et, fi non re-
nafcatur febris, fedatam potius & fopitam quam ex-
tinctam iudicat. Nempe corticis virtute humor mor-
bum committens aut commiffurus cohibetur & velut
compede vincitur. Tum fanguis contagione folutus,
cordis meatus fubit tranquillè; fpiritus integri & il-
luftres formantur, & corpus in libertatem videtur
eximi. Humor interim otio ferocior, ferpit in vilce-
ribus, poft aliquot dies, vi concepti caloris, aut
apertè, aut clàm nullam non partem in periculum
abducturus.

V.

UT Elifa ftirps arthritidis, majori periculo fæ-
vit in capite, & in pectore; ut confueta vacua-
tio temerè fuppreffa grandia minatur; fic melancho-
licus fuccus effractis repagulis, nova feritate imma-
nis quartanam non amplius, fed graves morbos va-
let proferre. Sanguinem fuâ fœditate affiduè conta-

4

minans, febrem parit & fovet continuam. Respirandi difficultatem producit, quinetiam asthma, si diffusus, diaphragmati locum neget, aut pulmonum tubulos impleat. Aquas colligit, cum siccata partium humiditate, sanguinis spiritus noxio afflatu extinguit; aut cum vasa lymphæ continendæ apta, rumpit suâ acrimoniâ. Si totus feratur in intestina, intesti-
norum glandulas convellens omne profluvii genus inducit. Si tenuior aut fœculentior moretur in iu-
timis parenchymatum, & glandularum fibris; utra-
que inflammantur aut durefcunt. In cerebrum elatus,
cataphoricos procreat affectus, aut spiritus dissolutos
perversè impellens, convulsionem excitat. Demum
abscessus nascitur, cum tota proluvies cogitur in unum,
quæ maturitatē assecutâ, subitò potest obruere. Atque
hæc tot mala quæ mortem intentant, non sine turpi
calamitate adornat, qui feбри quartanæ intempesti-
vas curationes adhibet.

*Ergo febris Quartana cortice Peruviano intempestivè
sedata, lethalis.*

Proponebat Lutetiæ CLAUDIUS QUIQUEBEUF,
Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1684.

Apud Franciscum Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ
Typographum.